

Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Αποθήκευση και χρήση προσωπικών δεδομένων

*Το παρόν αποτελεί μετάφραση τμήματος του [ενημερωτικού φυλλαδίου](#) του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από την ομάδα της Homo Digitalis

---

Στα πλαίσια της ποινικής δικαιοσύνης

Perry κατά Ηνωμένου Βασιλείου

17 Ιουλίου 2003

Ο αιτών συνελήφθη για μία σειρά ένοπλων ληστειών οδηγών ταξί και αφέθηκε ελεύθερος με τον όρο να παραστεί σε μία διαδικασία για την ταυτοποίηση του δράστη. Όταν τελικά δεν προσήλθε κατά τη διαδικασία αυτή καθώς και σε επόμενες, που ορίστηκαν για το σκοπό αυτό, η αστυνομία ζήτησε άδεια να τον βιντεοσκοπήσει κρυφά. Ο αιτών ισχυρίστηκε ότι η αστυνομία τον είχε βιντεοσκοπήσει κρυφά για τον σκοπό της ταυτοποίησης και είχε χρησιμοποιήσει τη μαγνητοσκόπηση στην ποινική δίωξη εναντίον του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Σημείωσε ότι δεν υπήρχε καμία ένδειξη ότι ο αιτών θα μπορούσε να αναμένει τη μαγνητοσκόπηση των κινήσεών του εντός του αστυνομικού τμήματος για χρήση σε διαδικασία ταυτοποίησης μέσω βίντεο και, πιθανά, ως στοιχείο εναντίον του σε ενδεχόμενη δίκη. **Το συγκεκριμένο τέχνασμα είχε υπερβεί τη συνήθη χρήση του συγκεκριμένου τύπου κάμερας και αποτελούσε επέμβαση στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή του αιτούντος.** Η εν λόγω επέμβαση επιπλέον δεν ήταν σύνομη γιατί η αστυνομία δεν είχε συμμορφωθεί με τις διαδικασίες που ορίζονταν στον εφαρμοστέο κώδικα. **Δεν είχε λάβει τη συγκατάθεση του αιτούντα ούτε τον είχε πληροφορήσει για τη μαγνητοσκόπηση. Επίσης δεν τον είχε ενημερώσει για τα σχετικά δικαιώματά του.**

S. και Marper κατά Ηνωμένου Βασιλείου

4 Δεκεμβρίου 2008 (Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην ακαθόριστη αποθήκευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων, κυτταρικών δειγμάτων και προφίλ DNA¹ των αιτούντων σε μία βάση δεδομένων κατόπιν της λήξης της ποινικής δίωξης εναντίον τους, η οποία είχε γίνει με απαλλακτική απόφαση στη μία περίπτωση και λόγω κατάργησης της δίκης στην άλλη.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**, θεωρώντας ότι η υπό κρίση αποθήκευση αποτελούσε δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα των αιτούντων για σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής και δε θα μπορούσε να θεωρηθεί αναγκαία σε μία δημοκρατική κοινωνία. **Το Δικαστήριο έκρινε ότι η χρήση σύγχρονων επιστημονικών τεχνικών στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης δε θα έπρεπε να θεωρηθεί επιτρεπτή σε καμία περίπτωση και χωρίς προσεκτική**

---

¹ Τα προφίλ DNA είναι ψηφιοποιημένες πληροφορίες, οι οποίες αποθηκεύονται ηλεκτρονικά στην Εθνική Βάση Δεδομένων DNA μαζί με πληροφορίες σχετικά με το πρόσωπο στο οποίο αφορούν.

στάθμιση των πιθανών πλεονεκτημάτων της εκτεταμένης χρήσης τέτοιων μεθόδων με το δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής. Οποιοδήποτε Κράτος θέλει να θεωρείται πρωτοπόρο στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών έφερε βαρύνουσα ευθύνη να «σταθμίσει ορθά τα δικαιώματα».

Το Δικαστήριο κατέληξε ότι στην προκειμένη περίπτωση η καθολική και χωρίς διακρίσεις φύση της εξουσίας που παρείχε η αποθήκευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων, των κυτταρικών δειγμάτων και των προφίλ DNA των υπόπτων, αλλά όχι ενόχων για τα εγκλήματα, δεν έγινε κατόπιν ορθής στάθμισης των δικαιωμάτων των αιτούντων και του δημοσίου συμφέροντος.

B.B. κατά Γαλλίας (αριθμός προσφυγής 5335/06), Gardel κατά Γαλλίας και M.B. κατά Γαλλίας (αριθμός προσφυγής 22115/06)

17 Δεκεμβρίου 2009

Οι αιτούντες σε αυτές τις περιπτώσεις είχαν καταδικαστεί σε φυλάκιση για το βιασμό 15χρονων ανηλίκων από πρόσωπο το οποίο ήταν σε θέση να ασκήσει εξουσία στους ανηλίκους. Οι αιτούντες υπέβαλαν προσφυγή κατά της ένταξής τους στην αυτοματοποιημένη εθνική βάση δεδομένων για δράστες εγκλημάτων σχετικά με τη γενετήσια ζωή.

Και στις τρεις υποθέσεις το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Έκρινε ότι η συμπερίληψη των αιτούντων στην εν λόγω βάση δεδομένων είχε γίνει κατόπιν ορθής στάθμισης μεταξύ των δικαιωμάτων τους και του δημοσίου συμφέροντος. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η προστασία προσωπικών δεδομένων ήταν μείζονος σημασίας για το δικαίωμα ενός προσώπου στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής. Ακόμα μεγαλύτερης σημασίας ήταν τα δεδομένα τα οποία υπόκεινταν σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, ακόμη και στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνταν για αστυνομικούς σκοπούς. Παρόλαυτα, **το Δικαστήριο δεν μπορούσε να αμφισβητήσει το σκοπό πρόληψης, τον οποίο εξυπηρετούσε η βάση δεδομένων**. Επιπλέον, καθώς οι αιτούτες είχαν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτημα για τη διαγραφή των δεδομένων τους, το Δικαστήριο θεώρησε ότι **η διάρκεια της αποθήκευσης των δεδομένων – 30 χρόνια το μέγιστο- δεν ήταν δυσανάλογη σχετικά με το σκοπό που εξυπηρετούσε η αποθήκευση των δεδομένων**. Τέλος, η εξέταση αυτών των δεδομένων από τις δικαστικές, αστυνομικές και διοικητικές αρχές υπόκεινταν σε ένα καθήκον εμπιστευτικότητας και περιοριζόταν σε επαρκώς καθορισμένες περιπτώσεις.

Δείτε επίσης: **J.P.D. κατά Γαλλίας (αριθμός προσφυγής 55432/10)**, απόφαση (απορρίφθηκε ως απαράδεκτη) της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2014.

Dimitrov-Kazakov κατά Βουλγαρίας

10 Φεβρουαρίου 2011

Το όνομα του αιτούντος εισήχθη στα αρχεία της αστυνομίας ως «δράστης βιασμού». Ο αιτών είχε ανακριθεί για το βιασμό, αλλά δεν είχε κατηγορηθεί ποτέ για αυτόν. Στη συνέχεια υπεβλήθη σε μία σειρά ελέγχων από την αστυνομία σε σχέση με κατηγορίες για βιασμούς και εξαφανίσεις νεαρών κοριτσιών. Προσέφυγε κατά της καταχώρισής του στα αρχεία της αστυνομίας και για την έλλειψη τρόπου αντιμετώπισης αυτής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**, κρίνοντας ότι η εγγραφή στο αρχείο της αστυνομίας δεν ήταν «σύμφωνη με το νόμο» κατά την έννοια του άρθρου. Έκρινε

επίσης ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 (δικαίωμα σε αποτελεσματική δικαστική προσφυγή) σε συνάφεια με το άρθρο 8, εξαιτίας της έλλειψης ενός αποτελεσματικού τρόπου αντιμετώπισης.

Shimonovols κατά Ρωσίας

21 Ιουνίου 2011

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην εισαγωγή ενός ακτιβιστή ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη λεγόμενη «βάση παρακολούθησης», η οποία συνέλεγε πληροφορίες σχετικά με τις κινήσεις του, με τραίνο ή αεροπορικώς εντός της Ρωσίας, καθώς και στη σύλληψή του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Σημείωσε ότι η δημιουργία και συντήρηση της βάσης δεδομένων και η διαδικασία λειτουργίας της ρυθμίζονταν από μία υπουργική απόφαση, η οποία δεν είχε δημοσιευτεί ή με κανένα τρόπο κοινοποιηθεί στο κοινό. Συνεπώς, το Δικαστήριο έκρινε ότι η εθνική νομοθεσία δεν καθόριζε με επαρκή σαφήνεια το σκοπό και τον τρόπο άσκησης της διακριτικής ευχέρειας που είχαν οι εθνικές αρχές σχετικά με τη συλλογή και αποθήκευση πληροφοριών στη βάση δεδομένων σε ότι αφορούσε σε ιδιωτικές ζωές. Επίσης, δεν παρείχε, με κανένα τρόπο ο οποίος να είναι προσβάσιμος από το κοινό, καμία ένδειξη σχετικά με τους τρόπους διασφάλισης ότι δε θα γίνει κατάχρηση αυτών των πληροφοριών.

Khelili κατά Ελβετίας

18 Οκτωβρίου 2011

Η αιτούσα στην υπόθεση αυτή κατήγγειλε ότι από την ημέρα που η αστυνομία, κατόπιν ενός τυπικού ελέγχου στη Γενεύη το 1993, ανακάλυψε τις προσωπικές της κάρτες, οι οποίες έγραφαν «Όμορφη γυναίκα, 35+ ετών, θα ήθελε να γνωρίσει έναν άνδρα για να βγουν για πικνίκ ή να βγαίνουν κατά διαστήματα. Τηλέφωνο ...», την καταχώρησε στα αρχεία της ως πόρνη, παρά τις συνεχείς ενστάσεις της ότι δεν ασκούσε αυτό το επάγγελμα. Ισχυρίστηκε ότι η αποθήκευση τυχόν ψευδών δεδομένων σχετικά με την προσωπική της ζωή παραβίαζαν το δικαίωμά της στο σεβασμό της προσωπικής της ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, κρίνοντας ότι η αποθήκευση στα αρχεία της αστυνομίας τυχόν ψευδών δεδομένων σχετικά με την προσωπική της ζωή παραβίαζαν το δικαίωμα της αιτούσας στο σεβασμό της προσωπικής της ζωής και η αποθήκευση της λέξης «πόρνη» για χρόνια, δεν ήταν ούτε δικαιολογημένη ούτε αναγκαία σε μία δημοκρατική κοινωνία.

Το Δικαστήριο έκρινε ιδίως ότι η εν λόγω λέξη θα μπορούσε να βλάψει τη φήμη της αιτούσας και να δημιουργήσει προβλήματα στην καθημερινή της ζωή, δεδομένου ότι τα στοιχεία που υπήρχαν στα αρχεία της αστυνομίας θα μπορούσαν να μεταβιβαστούν στις αρχές. **Μάλιστα, το γεγονός αυτό αποκτούσε διαρκώς αυξανόμενη σημασία, καθώς τα προσωπικά δεδομένα υπόκεινταν πλέον σε αυτόματη επεξεργασία, διευκολύνοντας συνεπώς την πρόσβαση και τη διανομή τέτοιων δεδομένων.** Η αιτούσα συνεπώς είχε δικαιολογημένο συμφέρον για την αφαίρεση της λέξης «πόρνη» από τα αστυνομικά αρχεία.

M.M. κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθμός αίτησης 24029/07)

13 Νοεμβρίου 2012

Το 2000 η αιτούσα συνελήφθη από την αστυνομία κατόπιν της εξαφάνισής της για μία ημέρα μαζί με το βρέφος εγγονό της, σε μία προσπάθεια να αποτρέψει την αναχώρησή του για Αυστραλία μετά το διαζύγιο του γιου της. Οι αρχές αποφάσισαν να μην κινήσουν ποινική δίωξη εναντίον της και δέχτηκε απλώς παρατηρήσεις για απαγωγή παιδιού. Οι παρατηρήσεις θα παρέμεναν στο ποινικό της μητρώο για πέντε χρόνια, αλλά μετά την αλλαγή της πολιτικής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το θύμα ήταν παιδί, η περίοδος αυτή επεκτάθηκε σε ισόβια καταγραφή. Η αιτούσα κατήγγειλε τη χωρίς όρια αποθήκευση και δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών και τις συνέπειες αυτών στις εργασιακές προοπτικές της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Πράγματι, ως αποτέλεσμα του αθροίσματος των ελλείψεων που παρατηρήθηκαν, δεν πληρούνταν η προϋπόθεση για επαρκή μέτρα προστασίας στο σύστημα αποθήκευσης και δημοσιοποίησης του ποινικού μητρώου, τα οποία θα διασφάλιζαν ότι δεδομένα σχετικά με την προσωπική ζωή της αιτούσας δε θα δημοσιοποιούνταν κατά παραβίαση του δικαιώματός της στο σεβασμό της ιδιωτικής της ζωής. Συνεπώς, η αποθήκευση και δημοσιοποίηση των παρατηρήσεων που είχε δεχθεί η αιτούσα, δε θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι ήταν σύμφωνα με το νόμο υπό την έννοια του άρθρου 8.

Το Δικαστήριο σημείωσε ότι παρότι τα δεδομένα που εμπεριέχονταν στο ποινικό μητρώο ήταν, υπό μία έννοια, δημόσιες πληροφορίες, η συστηματική τους καταχώριση σε κεντρικά αρχεία συνεπαγόταν ότι θα μπορούσαν να δημοσιοποιηθούν πολύ μετά το γεγονός, όταν και όλοι πλην του ενδιαφερόμενου προσώπου λογικά θα το είχαν ξεχάσει, ιδίως μάλιστα όταν οι παρατηρήσεις αυτές είχαν γίνει σε προσωπική βάση, όπως στην περίπτωση της αιτούσας. Επομένως, **καθώς η καταδίκη ή η παρατηρήσεις ανήκαν στο παρελθόν, αποτελούσαν τμήμα της προσωπικής ζωής της αιτούσας, το οποίο είναι άξιο σεβασμού**.

M.K. κατά Γαλλίας (αριθμός αίτησης 19522/09)

18 Απριλίου 2013

Το 2004 και το 2005 είχαν διεξαχθεί δύο έρευνες κατά του αιτούντα σχετικά με την κλοπή κάποιων βιβλίων. Είχε αθωωθεί για την πρώτη δίωξη, ενώ η δεύτερη είχε καταργηθεί. Και στις δύο περιπτώσεις είχε δώσει δακτυλικά αποτυπώματα, τα οποία είχαν καταχωρηθεί στη βάση δακτυλικών αποτυπωμάτων. Το 2006 ο αιτών ζήτησε τη διαγραφή των αποτυπωμάτων του από τη βάση. Το αίτημά του έγινε δεκτό μόνο σε ότι αφορούσε στα αποτυπώματα που είχαν ληφθεί κατά την πρώτη δίωξη. Οι εφέσεις που άσκησε απορρίφθηκαν. Ο αιτών κατήγγειλε ότι η αποθήκευση των δεδομένων του στην ψηφιοποιημένη βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων παραβίαζε το δικαίωμά του στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, κρίνοντας ότι η αποθήκευση των δεδομένων του αιτούντος αποτελούσε μία δυσανάλογη επέμβαση στο δικαίωμα του αιτούντος για σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής και δε θα μπορούσε να κριθεί αναγκαία σε μία δημοκρατική κοινωνική**. Το Δικαστήριο σημείωσε ότι το Γαλλικό κράτος είχε υπερβεί τη διακριτική του ευχέρεια στο ζήτημα, καθώς το σύστημα για την αποθήκευση των δακτυλικών αποτυπωμάτων των υπόπτων, αλλά όχι καταδικασθέντων, όπως στην εν λόγω περίπτωση, δε στάθμιζε ορθά τα ιδιωτικά και δημόσια συμφέροντα που διακυβεύονταν.

Peruzzo και Martens κατά Γερμανίας

4 Ιουνίου 2013 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Οι αιτούντες, οι οποίοι είχαν καταδικαστεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα, προσέφυγαν κατά των διαταγών των εθνικών δικαστηρίων για συλλογή κυτταρικού υλικού από αυτούς και την αποθήκευσή του σε μία βάση δεδομένων με τη μορφή προφίλ DNA με σκοπό τη διευκόλυνση της διερεύνησης πιθανών μελλοντικών εγκλημάτων.

Το Δικαστήριο έκρινε την αίτηση **απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη**. Έκρινε ότι οι εθνικοί κανόνες σχετικά με τη λήψη και αποθήκευση γενετικού υλικού από άτομα που έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα μεγάλης βαρύτητας, όπως στην περίπτωση των αιτούντων, **στάθμιζαν ορθά τα αντικρουόμενα ιδιωτικά και δημόσια συμφέροντα και βρίσκονταν εντός της διακριτικής ευχέρειας του εναγομένου Κράτους**.

Βλέπε επίσης: **W. κατά Ολλανδίας (αριθμός αίτησης 20689/08)**, απόφαση (απαράδεκτη) της 20^{ης} Ιανουαρίου 2009.

Brunet κατά Γαλλίας

18 Σεπτεμβρίου 2014

Ο αιτών κατήγγειλε μία επέμβαση στην ιδιωτική του ζωή ως αποτέλεσμα της εισαγωγής του στην αστυνομική βάση δεδομένων STIC (σύστημα επεξεργασίας καταγεγραμμένων εγκλημάτων), η οποία περιείχε πληροφορίες από εκθέσεις κατόπιν ερευνών, αναφέροντας τα αναμειγμένα πρόσωπα και τα θύματα. Η εισαγωγή του ονόματός του έγινε κατόπιν της κατάργησης ποινικής δίωξης που στρεφόταν εναντίον του.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Θεώρησε ότι το Γαλλικό κράτος είχε υπερβεί τη διακριτική ευχέρεια που είχε σχετικά με τέτοια θέματα. Η αποθήκευση μπορούσε να θεωρηθεί ως δυσανάλογη παραβίαση του δικαιώματος του αιτούντα στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής και δεν ήταν αναγκαία σε μία δημοκρατική κοινωνία. **Το Δικαστήριο θεώρησε ότι ο αιτών δεν είχε πραγματική δυνατότητα να επιδιώξει τη διαγραφή των πληροφοριών που τον αφορούσαν από τη βάση δεδομένων**. Έκρινε επίσης ότι η διάρκεια της αποθήκευσης των δεδομένων, δηλαδή 20 χρόνια, **θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι υπερβαίνει το μέγιστο όριο, αν όχι να χαρακτηριστεί αποθήκευση επ' άπειρον**.

Karabeyoğlu κατά Τουρκίας

7 Ιουνίου 2016

Η υπόθεση αυτή αφορούσε σε μία επιχείρηση τηλεφωνικής παρακολούθησης του αιτούντα, ενός εισαγγελέα, κατά τη διάρκεια ποινικής έρευνας για μία παράνομη οργάνωση ονόματι Ergenekon, καθώς και τη χρήση των πληροφοριών που αντλήθηκαν στα πλαίσια μίας ξεχωριστής πειθαρχικής έρευνας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ σε ότι αφορά την παρακολούθηση του τηλεφώνου σε συσχέτιση με την ποινική έρευνα και ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 σε σχέση με τη χρήση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν κατά τον τρόπο αυτό, κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας**. Το Δικαστήριο έκρινε ότι κατά την ποινική έρευνα, ο αιτών **απολάμβανε τον ελάχιστο βαθμό προστασίας που απαιτούνταν από το νόμο σε μία**

δημοκρατική κοινωνία, καθώς η παρακολούθηση του τηλεφώνου είχε διαταχθεί στα πλαίσια μίας αντικειμενικά δικαιολογημένης υποψίας και είχε διεξαχθεί σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Σύμφωνα με το Δικαστήριο, η επέμβαση στο δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής ήταν αναγκαία για λόγους εθνικής ασφάλειας και για την αποτροπή εγκληματικών ενεργειών και αναταραχής. Παρόλαυτα, η χρήση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν κατά αυτόν τον τρόπο στα πλαίσια πειθαρχικής έρευνας δεν ήταν σύμφωνη με το νόμο και η σχετική νομοθεσία είχε παραβιαστεί σε δύο σημεία: **οι πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για σκοπούς διαφορετικούς από αυτόν για τον οποίο συλλέχθηκαν και δεν είχαν καταστραφεί εντός 15 ημερών από την ολοκλήρωση της ποινικής έρευνας, σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου.**

Σε αυτή την υπόθεση το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 (δικαίωμα στη δικαστική προσφυγή) της ΕΣΔΑ, σημειώνοντας ότι σχετικά τόσο με τις ποινικές όσο και τις πειθαρχικές έρευνες, ο αιτών δε διέθετε μέσο αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας στην έννομη τάξη του, το οποίο θα έλεγχε αν η επέμβαση ήταν σύμφωνη με το δικαίωμά του στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής και των επικοινωνιών του.

Figueiredo Teixeira κατά Ανδόρρας

8 Νοεμβρίου 2016

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην αποθήκευση και κοινοποίηση στις δικαστικές αρχές δεδομένων από τηλεφωνικές συνομιλίες του αιτούντα, ο οποίος ήταν ύποπτος για το σοβαρό έγκλημα της διακίνησης ναρκωτικών. Ο αιτών ισχυρίστηκε ότι η αποθήκευση των δεδομένων του σχετικά με τις τηλεφωνικές του συνομιλίες αποτελούσαν αδικαιολόγητη επέμβαση στο δικαίωμά του στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ.** Έκρινε ιδίως ότι **αφού η εν λόγω επέμβαση προβλεπόταν στη νομοθεσία** της Ανδόρρας και συγκεκριμένα στο άρθρο 87 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στο Νόμο 15/2003 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, **ένας κάτοχος προπληρωμένης κάρτας κινητής τηλεφωνίας, μπορούσε ευλόγως να αναμένει την εφαρμογή αυτών των διατάξεων στην περίπτωση του.** Επίσης, το Δικαστήριο σημείωσε ότι η ποινική δικονομία της Ανδόρρας παρείχε ευρείες δικλίδες ασφαλείας κατά αυθαίρετων πράξεων, καθώς ένας δικαστής (*battle*) εκτιμούσε την αναγκαιότητα και αναλογικότητα της διαταγής μεταβίβασης δεδομένων με βάση τις συλλεχθείσες αποδείξεις και τη σπουδαιότητα του υπό εξέταση εγκλήματος. Το Δικαστήριο επομένως έκρινε ότι στην παρούσα υπόθεση είχε γίνει ορθή στάθμιση μεταξύ του δικαιώματος του αιτούντος στο δικαίωμά του στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής και την αποτροπή αποτροπή ποινικών αδικημάτων.

Dagregorio και Mosconi κατά Γαλλίας

30 Μαΐου 2017 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Οι αιτούντες είναι δύο συνδικαλιστές, οι οποίοι έλαβαν μέρος στην κατάληψη και ακινητοποίηση του πλοίου «Pascal Paoli» της Société nationale Corse Méditerranée (SNCM), κατά την εξαγορά της εταιρίας από έναν επενδυτή. Η υπόθεση αφορούσε στην άρνησή τους να υποβληθούν σε βιολογικό έλεγχο, τα αποτελέσματα του οποίου θα εισάγονταν στην ψηφιοποιημένη εθνική βάση δεδομένων DNA (FNAEG). Οι αιτούντες, έχοντας καταδικαστεί τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό, δεν κατέθεσαν έφεση επικαλούμενοι λόγους νομιμότητας.

Το Δικαστήριο έκρινε την υπόθεση **απαράδεκτη λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων.** Σημείωσε ότι υπό την απουσία οποιουδήποτε δεδικασμένου το οποίο θα μπορούσε να τύχει

εφαρμογής στην υπόθεση, υπήρχαν αμφιβολίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα μίας έφεσης για λόγους νομιμότητας εξαιτίας μίας απόφασης του Συνταγματικού Συμβουλίου (Conseil Constitutionnel). Το Δικαστήριο θεώρησε ότι υπήρχε ένας λόγος έφεσης ο οποίος θα έπρεπε να έχει προβληθεί ενώπιον του Εφετείου. **Το γεγονός ότι υπήρχαν αμφιβολίες σχετικά με τις πιθανότητες επιτυχίας μίας τέτοιας έφεσης, δεν ήταν επαρκής λόγος για την παράλειψη χρήσης του εν λόγω μέσου δικαστικής προστασίας.**

Augaquer κατά Γαλλίας

22 Ιουνίου 2017

Ο αιτών ισχυρίστηκε ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματός του στο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής εξαιτίας μίας διαταγής να παρέχει δείγμα βιολογικού υλικού για την ενσωμάτωσή του στην εθνική βάση δεδομένων DNA (FNAEG) και το γεγονός ότι η άρνησή του να συμμορφωθεί με την εντολή αυτή είχε επιφέρει την ποινική του δίωξη.

Το Δικαστήριο **έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Παρατήρησε ότι στις 16 Σεπτεμβρίου 2010 το Συνταγματικό Συμβούλιο (Conseil Constitutionnel) είχε εκδώσει απόφαση σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις σχετικά με τη FNAEG ήταν σύμφωνες με το Σύνταγμα, υποκείμενες μεταξύ άλλων «στον καθορισμό της διάρκειας αποθήκευσης προσωπικών δεδομένων τέτοιας φύσης ανάλογα με το σκοπό του αποθηκευμένου φακέλου και τη φύση ή/και τη σπουδαιότητα των υπό εξέταση εγκλημάτων».

Το Δικαστήριο σημείωσε ότι, μέχρι εκείνη την ημέρα, ουδεμία κατάλληλη ενέργεια δεν είχε ληφθεί για τον περαιτέρω καθορισμό της διάταξης αυτής και ότι δεν υπήρχε καμία πρόβλεψη για τη διαφοροποίηση της περιόδου αποθήκευσης με βάση τη φύση και τη βαρύτητα των διαπραχθέντων εγκλημάτων. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι οι κανονισμοί για την αποθήκευση των προφίλ DNA στη βάση δεδομένων **δεν παρείχαν επαρκή προστασία στα υποκείμενα των δεδομένων, εξαιτίας της διάρκειας αποθήκευσης και της μη δυνατότητας διαγραφής των δεδομένων**. Συνεπώς, οι κανονισμοί αυτοί δε στάθμιζαν ορθά τα αντικρουόμενα ιδιωτικά και δημόσια συμφέροντα.

Εκκρεμούσα αίτηση

Catt εναντίον Ηνωμένου Βασιλείου (αριθμός αίτησης 43514/15)

Η αίτηση έχει κοινοποιηθεί στην κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου από 19 Μαΐου 2016

Η υπόθεση αφορά στην αποθήκευση προσωπικών δεδομένων στην Εθνική Βάση Δεδομένων Εξτρεμισμού.

Το Δικαστήριο κοινοποίησε την αίτηση στη Βρετανική Κυβέρνηση και έθεσε ερωτήματα στα μέρη σχετικά με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής).

Στα πλαίσια της υγείας

Chave née Jullien κατά Γαλλίας

9 Ιουλίου 1991 (απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων²)

Η υπόθεση αφορούσε στην αποθήκευση στα αρχεία ψυχιατρικού νοσοκομείου πληροφοριών σχετικών με την υποχρεωτική εισαγωγή της αιτούσας σε αυτό, παρότι η παρανομία της εισαγωγής αυτής είχε αναγνωριστεί από τα γαλλικά δικαστήρια. Η αιτούσα θεώρησε ότι η συνεχιζόμενη ύπαρξη του ονόματός της σε ένα κεντρικό αρχείο πληροφοριών σχετικά με τον εγκλεισμό της σε ένα ψυχιατρικό ίδρυμα, αποτελούσε επέμβαση στην ιδιωτική της ζωή και ήθελε αυτές οι πληροφορίες να διαγραφούν από τα κεντρικά αρχεία.

Η Επιτροπή έκρινε την αίτηση **απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη**. Παρατήρησε ότι η εγγραφή πληροφοριών σχετικά με ψυχικά ασθενείς εξυπηρετούσε όχι μόνο το έννομο συμφέρον της διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών του δημόσιου νοσοκομείου, αλλά και αυτό της προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών, ιδίως σε περιπτώσεις υποχρεωτικής εισαγωγής. Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή σημείωσε ότι, μεταξύ άλλων οι εν λόγω πληροφορίες προστατεύονταν από κατάλληλους κανόνες εμπιστευτικότητας. Επίσης, τα αρχεία αυτά δεν μπορούσαν να εξισωθούν με κεντρικά αρχεία και δεν ήταν με κανένα τρόπο προσβάσιμα από το κοινό, παρά μόνο σε περιορισμένες κατηγορίες προσώπων εκτός του οργανισμού. Συνεπώς, η Επιτροπή έκρινε ότι η παρέμβαση σε βάρος του αιτούντα δε θα μπορούσε να θεωρηθεί δυσανάλογη με το έννομο συμφέρον που αποσκοπούσαν, δηλαδή το δικαίωμα στην υγεία.

L.L. κατά Γαλλίας (αριθμός αίτησης 7508/02)

10 Οκτωβρίου 2006

Ο αιτών διαμαρτυρήθηκε ιδίως για την κατάθεση σε δικαστήρια ιατρικών εγγράφων του, καθώς και την χρήση τους από τα δικαστήρια, στα πλαίσια διαδικασίας διαζυγίου, χωρίς τη συγκατάθεσή του και χωρίς τον ορισμό ενός ιατρικού εμπειρογνώμονα σχετικά με αυτά.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**, θεωρώντας ότι η επέμβαση στην ιδιωτική ζωή του αιτούντα δε δικαιολογούνταν λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη σημασία της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Παρατήρησε ιδίως ότι μόνο σε μία δευτερεύουσα βάση τα Γαλλικά δικαστήρια είχαν αναφερθεί στην υπό κρίση ιατρική έκθεση προς υποστήριξη των αποφάσεών τους, και συνεπώς **θα μπορούσαν να είχαν καταλήξει στα ίδια συμπεράσματα χωρίς τη χρήση της**. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η εθνική νομοθεσία δεν παρείχε επαρκή προστατευτικά μέτρα σχετικά με τη χρήση δεδομένων που αφορούσαν στις ιδιωτικές ζωές των μερών κατά τη διάρκεια τέτοιων διαδικασιών, δικαιολογώντας συνεπώς εντονότερα την ανάγκη αυστηρής εξέτασης για την αναγκαιότητα τέτοιων μέτρων.

---

² Μαζί με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία έδρευε στο Στρασβούργο από τον Ιούλιο του 1954 έως τον Οκτώβριο του 1999, επέβλεπε τη συμμόρφωση των Κρατών μελών της ΕΣΔΑ με τις υποχρεώσεις τους, οι οποίες απέρρεαν από τη Συνθήκη. Η Επιτροπή έπαψε να υπάρχει όταν το Δικαστήριο έγινε μόνιμο την 1^η Νοεμβρίου 1998.

Βλέπε επίσης, προσφάτως:

Mockutė κατά Λιθουανίας

27 Φεβρουαρίου 2018³

Σε διαδικασίες κοινωνικής ασφάλισης

Vukota-Bojic κατά Ελβετίας

18 Οκτωβρίου 2016

Η αιτούσα είχε εμπλακεί σε ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα και κατόπιν τούτου είχε ζητήσει αναπηρική σύνταξη. Μετά από μία διαφωνία με τον ασφαλιστή της σχετικά με το ύψος της αναπηρικής σύνταξης και μετά από χρόνια δικαστικού αγώνα, ο ασφαλιστής της ζήτησε να υποβληθεί σε νέα ιατρική εξέταση, προκειμένου να θεμελιωθούν νέες αποδείξεις σχετικά με την κατάστασή της. Όταν αρνήθηκε, ο ασφαλιστής προσέλαβε ιδιωτικούς ερευνητές για να την παρακολουθήσουν κρυφά. Τα στοιχεία που συνέλεξαν, χρησιμοποιήθηκαν σε δίκες που ακολούθησαν, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των απολαβών της αιτούσας. Η τελευταία κατήγγειλε ότι η παρακολούθηση παραβίαζε το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής της ζωής και ότι τα στοιχεία που συλλέχθηκαν δε θα έπρεπε να γίνουν δεκτά κατά τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Έκρινε ότι οι ενέργειες του ασφαλιστή στοιχειοθετούσαν κρατική ευθύνη υπό τη Συνθήκη, καθώς η εναγόμενη ασφαλιστική εταιρεία θεωρούνταν δημόσια αρχή υπό το ελβετικό δίκαιο. Επίσης, έκρινε ότι **η μυστική παρακολούθηση είχε επέμβει στην ιδιωτική ζωή της αιτούσας, παρότι είχε διεξαχθεί σε δημόσιους χώρους, αφού οι ερευνητές είχαν συλλέξει και αποθηκεύσει δεδομένα συστηματικά και τα είχαν χρησιμοποιήσει για ένα συγκεκριμένο σκοπό**. Επίσης, η παρακολούθηση δεν προβλεπόταν από το νόμο, καθώς οι διατάξεις του Ελβετικού νόμου στον οποίο είχε βασιστεί δεν ήταν ακριβείς. **Συγκεκριμένα, δε ρύθμιζαν με σαφήνεια πότε και για πόσο θα μπορούσε να διεξαχθεί παρακολούθηση και με ποιο τρόπο τα δεδομένα που είχαν συλλεχθεί από την παρακολούθηση θα μπορούσαν να αποθηκευτούν και να γίνουν προσβάσιμα.**

Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η χρήση των αποδεικτικών στοιχείων που συλλέχθηκαν μέσω της παρακολούθησης στην περίπτωση της αιτούσας δεν είχαν καταστήσει άδικη τη διαδικασία και συνεπώς **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ (δικαίωμα στη δίκαιη δίκη)**. Συγκεκριμένα, σημείωσε ότι η αιτούσα είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τα στοιχεία που είχαν συλλεχθεί από την παρακολούθηση, και ότι το ελβετικό δικαστήριο είχε εκδώσει μία αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με την αποδοχή των στοιχείων αυτών.

---

³ Η απόφαση θα καταστεί οριστική με βάση το άρθρο 44 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ.

Αποθήκευση σε μυστικά αρχεία

Leander κατά Σουηδίας

23 Μαρτίου 1987

Η υπόθεση αφορούσε στη χρήση ενός μυστικού αστυνομικού φακέλου κατά τη διαδικασία πρόσληψης ενός ξυλουργού. Ο αιτών, ο οποίος εργαζόταν ως προσωρινός αντικαταστάτης στο Ναυτικό Μουσείο της Karlskrona, δίπλα σε μία στρατιωτική ζώνη με περιορισμένη είσοδο για λόγους ασφαλείας, κατήγγειλε την αποθήκευση δεδομένων που αφορούσαν στις συνδικαλιστικές του δράσεις, οι οποίες είχαν λάβει χώρα πολύ καιρό πριν και ισχυρίστηκε ότι αυτή οδήγησε στη μη πρόσληψή του στην εν λόγω θέση. Ισχυρίστηκε ότι τίποτα στο προσωπικό ή επαγγελματικό του παρελθόν δε θα μπορούσε να θεωρηθεί ως τέτοιας φύσης, ώστε να καταστήσει αναγκαία την καταχώρισή του ως «κινδύνου κατά της ασφάλειας» και την εγγραφή του στα αρχεία των μυστικών υπηρεσιών.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ, σημειώνοντας ότι τόσο η αποθήκευση σε μυστικό αρχείο όσο και η δημοσίευση πληροφοριών για την ιδιωτική ζωή ενός ατόμου ενέπιπταν στο σκοπό του άρθρου 8**. Το Δικαστήριο επίσης υπενθύμισε ότι **σε μια δημοκρατική κοινωνία η ύπαρξη μυστικών υπηρεσιών και η αποθήκευση πληροφοριών θα μπορούσε να είναι νόμιμη και να υπερισχύει του συμφέροντος των πολιτών, εφόσον εξυπηρετούσε νόμιμους σκοπούς, δηλαδή την αποτροπή αναταραχών και εγκλημάτων ή την προστασία της εθνικής ασφάλειας**. Σε αυτή την περίπτωση, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα προστατευτικά μέτρα που περιλαμβάνονταν στο σουηδικό σύστημα ελέγχου του προσωπικού ικανοποιούσαν τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ και ότι η σουηδική κυβέρνηση είχε το δικαίωμα να αποφασίσει ότι η εθνική ασφάλεια υπερίσχυε των προσωπικών συμφερόντων του ενάγοντα.

Δεδομένα παρόχων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών

Εκκρεμούσα αίτηση

Breuer κατά Γερμανίας (αριθμός αίτησης 50001/12)

Η αίτηση κοινοποιήθηκε στη Γερμανική κυβέρνηση στις 21 Μαρτίου 2016

Η αίτηση αφορά **στην υποχρέωση που φέρουν από το νόμο οι πάροχοι τηλεπικοινωνιών να αποθηκεύουν τα προσωπικά στοιχεία των πελατών τους**.

Το Δικαστήριο ειδοποίησε για την αίτηση τη Γερμανική κυβέρνηση και έθεσε ερωτήματα στα μέρη υπό τα άρθρα 8 (δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής) και 10 (ελευθερία έκφρασης) της ΕΣΔΑ.